

SUUNNITELMA NAANTALIN
KAUPUNGIN KOULU- JA
PÄIVÄKOTIVERKON KEHITTÄMISEKSI
2018-2030

1. MIKÄ PALVELUVERKKOSUUNNITELMA JA MIKSI

Kaupungin tavoitteena ovat laadukkaat ja kustannustehokkaat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut turvallisissa, terveellisissä ja uudistuvaan toimintaan hyvin soveltuvissa tiloissa siten, että palvelujen tavoitettavuus säilyy hyvänä. On tärkeää, että saamme Naantaliin suunnitelman uudesta palveluverkosta. Näin kaupunki voi toimia pitkäjänteisesti, käyttää voimavarat järkevästi ja onnistua tärkeimmässä tavoitteessaan: tarjota laadukkaita varhaiskasvatus- ja opetuspalveluja.

Miksi palveluverkon uudistamista tarvitaan?

- Kaupunki edistää määrätietoisesti asuntorakentamista ja haluaa varmistaa monipuolisen ja myös lapsiperheille soveltuvan asuntotuotannon.
- Merkittävällä muuttovoitolla voidaan hidastaa lasten ja nuorten määrän vähentymistä
- Lasten ja nuorten määrien kehitys on erilaista kunnan eri osa-alueilla. Joillakin osa-alueilla määrä vähenee nopeasti ja osalla hitaammin. Luonnonmaalla lasten ja nuorten määrä todennäköisesti kasvaa 2020-luvulla. Lasten ja nuorten kokonaismäärä kuitenkin vähenee.
- Toiminnot uudistuvat. Kiinteiden tilojen sijasta tarvitaan muunneltavia, avoimia ja monimuotoisia oppimisympäristöjä.
- Tarve koulu- ja päiväkotirakennusten peruskorjaukseksi ja muuttamiseksi paremmin toimintaa palveleviksi on suuri.
- Koulujen ja päiväkotien määrä ja niiden yhteenlasketut pinta-alat ovat suuria. Palveluverkon hallittu muutos auttaa toteuttamaan tarvittavat peruskorjaus- ja muutostyöt sekä tehostamaan toimintaa.
- Voimavarat on suunnattava järkevästi: tarvitaan tasapainoa varsinaiseen toimintaan ja tilakustannuksiin käytettävän rahoituksen välillä. Jos tilakustannusten määrä ja osuus kustannuksista kasvaa liian suureksi, se lisää painetta toteuttaa toiminnan laatua heikentäviä säästöjä.

Naantalin koulujen ja varhaiskasvatuksen palvelujen kehittämiseksi on laadittu vuoteen 2030 ulottuva palveluverkkosuunnitelma. Selvitystä on työstänyt virkamiestyöryhmä, johon ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala, perusopetuksen vs. johtava rehtori Vesa Malin, taluspäällikkö Timo Saario, tekninen johtaja Kimmo Suonpää, kiinteistöpäällikkö Pekka Alm sekä vs. sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki. Työn ohjausryhmänä on toiminut koulutuslautakunta.

Naantalin kaupungin selvityksen tausta-aineistona on Granlund Oy:n laatima Varhaiskasvatuksen ja koulujen tila- ja palveluverkkosuunnitelma 2026.

2. TAVOITTEET

Perusopetuksen kouluverkon tulee olla

- taloudellisesti tehokas
- laadullisesti korkeatasoinen
- alueellisesti kattava ja tasapainoinen
- lähipalvelut turvaava
- liikenteellisesti helposti tavoitettava
- uuden opetussuunnitelman ja uusien oppimisympäristöjen asettamat vaatimukset täyttävä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon odotetaan tulevaisuudessa olevan

- taloudellisesti tehokas
- laadullisesti korkeatasoinen
- kysyntää vastaava
- eri järjestämistavat huomioon ottava
- alueellisesti kattava ja tasapainoinen
- lähipalvelut turvaava
- liikenteellisesti helposti tavoitettava
- toimintaympäristöiltään nykyaikainen.

Tulevaisuuden oppimisympäristöt

Kaikilla oppimisympäristössä saaduilla kokemuksilla on merkitystä lapsen, nuoren yleiseen kehitykseen ja oppimiseen. Fyysisellä oppimisympäristöllä on tutkitusti huomattava vaikutus oppimistuloksiin.

Tavoitteena on kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö, joka

- ohjaa luontaista uteliaisuutta
- vahvistaa oppimisen halua
- ohjaa fyysiseen aktiivisuuteen, leikkiin
- tutkimiseen sekä taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen.

Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Suunnittelu tarjoaa myös luontevan yhteistyömahdollisuuden henkilöstön ja huoltajien välille.

Koulussa opetus on perinteisesti tapahtunut luokkahuoneessa, jossa ovi on ollut kiinni ja opettaja opettanut ja lapset oppineet. Uudessa opetussuunnitelmassa opettaja on mahdollistaja, oppilaan rooli on aktiivinen, opiskelutaidot ja ryhmässä tekeminen ovat keskiössä.

Oppimisympäristö on laajemmin ajateltuna

- yhteisö
- tilaratkaisut
- kalusteet
- välineet, tarvikkeet
- käytännöt
- turvallisuus/terveys
- muu ympäristö; luonto, pihat, leikkipuistot.

Naantalissa tällä hetkellä:

- Rakennuskanta melko vanhaa
- Perinteisiä luokkahuoneita
- Ahtaat tai puuttuvat oleskelu/aulatilat
- Kalusteet osittain 1950-luvulta
- Ei muunneltavuutta

Tavoitteena jo nyt ja tulevaisuudessa:

- muunneltavuus, avoimet tilat
- ergonomia, akustiikka
- vuorottelu
- oppimiskäsitys, kaikki tilat oppimisen tiloja
- pedagogiikka
- yhdessä tekeminen
- yhteisöllisyys
- hyvä sisäilma.

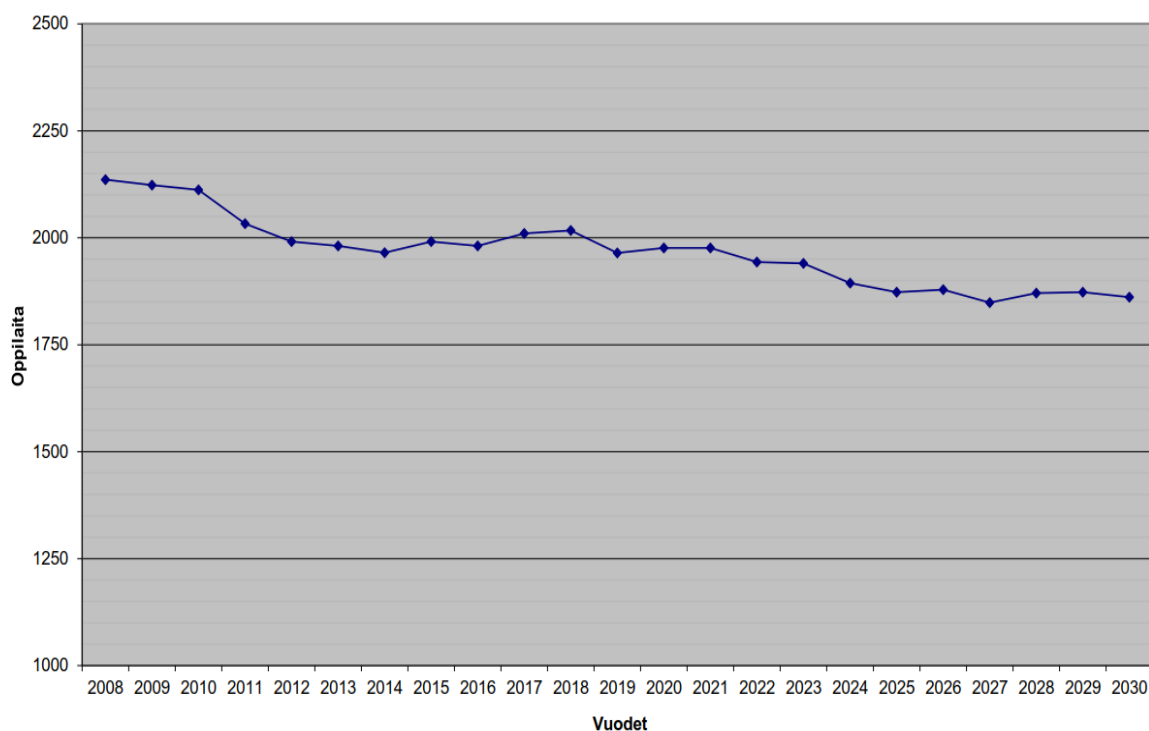
3. IKÄLUOKKIEN MUUTOS

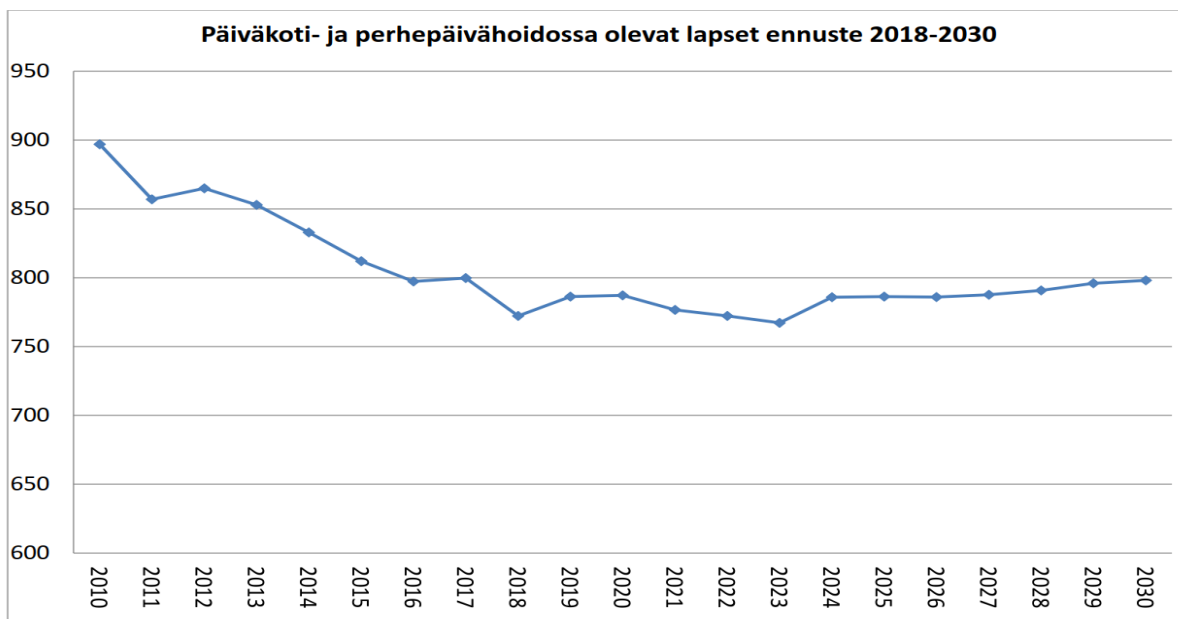
Oppilasmäärät ovat perusopetuksessa laskeneet jo noin kymmenen vuoden ajan. Vuonna 2006 perusopetuksen oppilasmäärä oli 2 202, josta se on laskenut syksyyn 2017 mennessä 2 014 oppilaaseen. Oppilasmäärän lasku on tarkoittanut käytännössä perusopetuksen tilatarpeen vähenemistä yhden kouluyksikön verran. Ennusteiden mukaan koko perusopetuksen oppilasmäärä jatkaa vähenemistään niin, että vuonna 2030 peruskouluissa on noin 200 oppilasta vähemmän kuin tällä hetkellä. Muutokseen on tähän saakka reagoitu niin, että opetusryhmien ja -tuntien määrää on vuosittain vähennetty oppilasmäärän vähenemisen suhteessa. Koulutiloja on kuitenkin edelleen käytössä sama määrä kuin huippuvuosina.

Alle kouluikäisten lasten määrä on vajaan kymmenen vuoden aikana vähentynyt noin 150 lapsella. Varhaiskasvatuksen piirissä on ikäluokasta noin 63 % lapsista. Varhaiskasvatuspaikkatarpeeseen vaikuttavat kuitenkin myös muut tekijät kuten työllisyystilanne ja vanhempien käyttäytymistavat ja asenteet. Varhaiskasvatuksessa on tähän mennessä jo luovuttu muutamasta pienestä yksiköstä, toimintoja on keskitetty ja perhepäivähoitajien määrää on vähennetty. Naantalın päiväkodit ovat kuitenkin edelleen melko pieniä.

Ikäluokkien koon pienenemisen taustalla on syntyvyyden merkittävä lasku. Kun kaupungin väkiluku on vuodesta 2006 vuoteen 2017 kasvanut yhteensä 1 182 asukkaalla, on 0-vuotiaiden määrä vastaavasti laskenut 186:sta alle 140:en lapseen. Kaupungin asukasluvun kasvu on tällä kuluvalle vuosikymmenellä painottunut voimakkaasti vanhempiin ikäluokkiin ja asukasluvun kasvusta huolimatta muutos muuttovoiton rakenteessa tulee vähentämään tulevaisuudessa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilatarvetta.

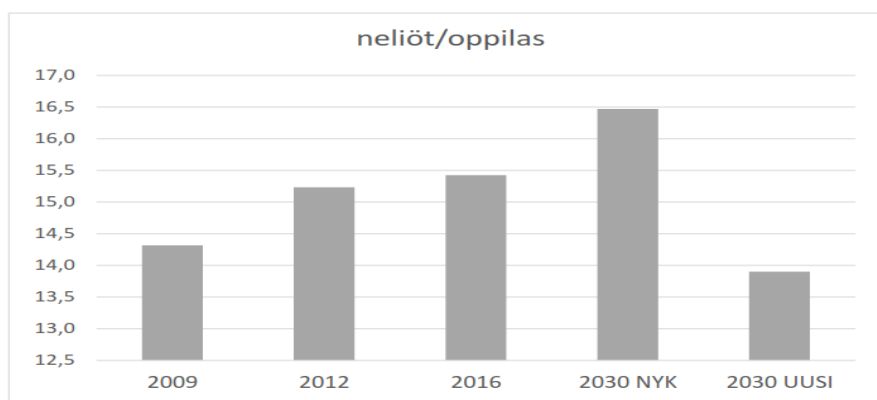
Perusopetuksen oppilasmäärän kehitys 2008-2030

OPPILASKOHTAISTEN NELIÖMÄÄRIEN KEHITYS 2009 - 2030

	2009	2012	2016	2030 NYK	2030 UUSI
oppilaat	2 141	2 012	1 987	1 861	1 861
neliöt	30 652	30 652	30 652	30 652	25 868
neliöt/oppilas	14,3	15,2	15,4	16,5	13,9
valtakunnallinen keskiarvo			14,0		

4. KOULU- JA PÄIVÄKOTIVERKON UUDISTAMINEN

Uudisrakentaminen on hallitusti mahdollista koulu- ja päiväkotiverkossa Naantalissa tällä hetkellä, koska

- peruskorjausaika on lähellä useissa kohteissa etenkin koulukiinteistöissä
- peruskorjausten kustannustaso on lähes uudistasoa
- peruskorjauksen tai uudisrakentamisen jälkeen sisäinen vuokra muodostuu hieman nykytilannetta kalliimmaksi, mutta etuna on, että saamme
- tilat juuri oikeaan tarpeeseen (oikea sijainti – oikea laajuus) (tehokkuus)
- monikäyttöiset ja muuntojoustavat tilat (toimivuus ja pitkä elinkaari)
- erilaisten toimintojen läheisyydestä etua (synergiahyöty)

- uuden opetussuunnitelman ja uusien oppimisympäristöjen tarvitsemat tilat
- teknisiltä ratkaisuiltaan nykyaikaiset tilat
- tilat, jotka ovat tehokkaasti ylläpidettävissä (ylläpidon laatu)
- terveelliset ja turvalliset tilat
- nykyistä laadukkaammat tilat.

5. EHDOTUS UUDEKSI NAANTALIN KAUPUNGIN VARHAISKASVATUKSEN JA PERUSOPETUKSEN PALVELUVERKOKSI

Ehdotus lähtee liikkeelle palveluajattelun uudistamisesta ja perheille tarkoitettujen palvelujen tuomisesta lähelle toisiaan. Palvelut järjestetään tulevaisuudessa sekä perhetaloissa että kampuksissa.

Perhetalo mallintaa kansallisen lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman mukaista perhekeskusajattelua, jossa lapsi- ja perhepalvelut toteutuvat ikään kuin "saman katon alla". Lapsi ja perhepalveluita ovat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lisäksi muut lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävät toiminnot. Toimijoita kaupungin lisäksi voivat olla kunnan ja maakunnan lisäksi erilaiset 3. sektorin toimijat sekä kirkko. Perhetalo muodostaa onnistuessaan yhteisön, jossa vahvistetaan osallisuutta, toimitaan yhdessä ja rakennetaan yhteisöllisyyttä tukevaa toimintakulttuuria.

Perhetaloissa järjestetään seuraavia palveluja:

- varhaiskasvatuksen palveluita
- esiopetus
- perusopetus 1-2 (tai 1-3)
- joustava esi- ja alkuopetus
- aamu- ja iltapäivätoiminta
- etäisyys taajama-alueella < 3 km
- 2 rinnakkaisluokkaa
- yhteisopettajuus
- maakunnan sote-palveluita (esim. kouluterveydenhuolto, perhepalvelut, neuvolapalvelut)
- nuorten palvelut (nuorisotilat, kerhot)
- liikuntapalvelut
- järjestöjen ja yhdistysten kokoontumistilat
- suuremmat yksiköt, monipuolisemmat palvelut.

Kampuksilla järjestetään seuraavia palveluja:

- perusopetus 3-9 (tai 4-9)
- etäisyys taajama-alueella < = > 3 km
- vähintään 2 rinnakkaisluokkaa
- yhteisopettajuus
- luokanopettajien ja aineenopettajien yhteiskäyttö
- yhtenäiskoulu
- maakunnan sote-palveluita (esim. kouluterveydenhuolto, perhepalvelut)
- nuorten palvelut (nuorisotilat, kerhot)
- liikuntapalvelut
- järjestöjen ja yhdistysten kokoontumistilat
- suuremmat yksiköt, monipuolisemmat palvelut.

Jatkotarkastelua varten Naantali on jaettu kolmeen alueeseen niiden erilaisen asumistiheyden ja kehitysnäkymien pohjalta: saaristo (Merimasku, Rymättylä ja Velkua), Luonnonmaa sekä Manner-Naantali. **Tarkastelussa käsitellään kiinteistöjä ensisijaisesti perusopetuksen ja päivähoidon tarpeista käsin.**

Tarkastelun pohjana ovat seuraavan taulukon mukaiset arvioidut opetusryhmätarpeet.

		PERUSOPETUS			VARHAISKASVATUS				
		luokat	oppilaat / mitoitus	opetus- ryhmät/ luokka-aste	päivähoi- toryhmät	lapset	esiopetus- ryhmät	esiopetus- oppilaat	lapset yhteensä
Lietsala	Taimo	1-2	96	2	8	160	4	48	208
	Lietsala	1-2	48	1	4	80	2	24	104
	Suopelto	3-9	532						
Karvetti	Karvetti	1-2	88	2	4	80	2	24	104
	Vuorohoito				2	40	1	12	52
Keskusta	Kalevanniemi	1-2	88	2	3	60	2	24	84
	Kalevanniemi	3-6	416	4					
	Kalevanniemi	7-9	396						
MANNER-NAANTALI			1664	7	21	420	11	132	552
Luonnonmaa		1-6	160	1	4	80	2	24	104
Merimasku		1-6	160	1	4	80	2	24	104
Rymättylä		1-6	120	1	2	40	1	12	52
Velkua		1-9	60	0,3	1	12	0,3	4	16
SAARISTO-NAANTALI			500	3,3	11	212	5,3	64	276
YHTEENSÄ			2164	10,3	32	632	16,3	196	828

6. TOIMENPITEET

Saaristo

Saariston alueella palvelujen tuottamistapa poikkeaa hieman Manner-Naantalista. Alakouluopetus eli luokat 1-6 säilyvät kaikissa saariston yksiköissä ja Luonnonmaalla. Velkualla säilyvät myös luokat 7-9.

Velkualla toteutetaan kampusajattelua. **Velkuan koululla** säilyvät opetuspalvelut nykyisessä laajuudessaan (esiopetus, luokat 1-9, aamu- ja iltapäivätoiminta). Koulun opetustilat kunnostetaan oppilaille turvallisiksi ja laadukkaaseen opetukseen soveltuviksi. Koulun osa, jossa nyt toimii yläkoulun opetus, puretaan ja tilalle rakennetaan riittävät ja monipuoliset opetustilat yläkouluopetusta varten. Myös teknisen työn tilat siirretään yläkerrasta uudisrakennusosaan ja yläkerta poistetaan opetuskäytöstä. Velkuan koulun peruskorjaus toteutetaan heti ensimmäisessä vaiheessa. Varhaiskasvatus jatkuu **Kummelissa**. Velkuan koulun oppilasalueena säilyvät Velkua, Livonsaari ja Lempisaari.

Rymättylässä toteutetaan laajennettua perhetaloajattelua. **Rymättylän koulussa** säilyvät kaikki nykyiset koulu- ja varhaiskasvatuspalvelut (esiopetus, luokat 1-6 ja aamu- ja iltapäivätoiminta). Kouluun sijoitetaan myös koko Rymättylän alueen varhaiskasvatus ja nuorisotilat. **Poikon päiväkodin** toiminta lakkaa. Toimenpiteet toteutetaan oppilasmäärän kehityksen sallimassa aikataulussa. Rymättylän koulun oppilasalueena säilyy pääpiirteissään sen nykyinen oppilasalue.

Merimaskussa toteutetaan laajennettua perhetaloajattelua. Merimaskun koulussa ja päiväkodissa sekä niiden välittömässä läheisyydessä olevassa Kensussa säilyvät kaikki nykyiset koulu- ja varhaiskasvatuspalvelut (varhaiskasvatus, esiopetus, luokat 1-6 ja aamu- ja iltapäivätoiminta) sekä nuorisotila ja maakunnan mahdolliset sote-palvelut. Koulu on myös yhdistysten ja järjestöjen kokoontumistila. Merimaskun koulun oppilasalueena säilyy pääpiirteissään sen nykyinen oppilasalue.

Luonnonmaa

Luonnonmaalle rakennetaan **uusi perhetalo**, jossa järjestetään varhaiskasvatus, esiopetus, luokkien 1-6 opetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, maakunnan mahdollisia sote-palveluja, nuorten palveluja ja liikuntapalveluja. Perhetalo toimii samalla järjestöjen ja yhdistysten kokoontumistilana. Perhetalo sijoitetaan Rymättylätien eteläpuolelle lähelle Särkäsalmementien risteystä. **Kultarannan koulusta ja Viialan päiväkodista** luovutaan.

Koulun oppilasalueena tulee olemaan Luonnonmaa, mutta myös keskustan alueelta on mahdollista käydä uutta koulua.

Manner-Naantali

Kalevanniemeen sijoitetaan keskustan kampusalue. Kalevanniemeen tulevat keskustan alueen varhaiskasvatus, esiopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokat 1-6 ja Karvetin alueen luokat 3-6. Kalevanniemessä jatkavat Rymättylän, Merimaskun, Luonnonmaan, keskustan ja Karvetin alueen luokat 7-9, lukiokoulutus, Naantalin opisto ja musiikkiopisto sekä kulttuuripalvelut ja mahdolliset maakunnan sote-palvelut. **Kuparivuoren koulun, Keskustan päiväkodin ja Kreivinniityn päiväkodin** toiminta lakkaa.

Karvetin koulussa jatkavat luokat 1-2 ja sinne sijoitetaan esiopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta. **Karvetin päiväkodissa** jatkavat myös kaikki nykyiset varhaiskasvatuspalvelut ja **Monitoimitalossa** nuorisopalvelut. **Vuoropäiväkotitoiminta** sijoitetaan alueen nykyisiin tiloihin joko kouluun tai päiväkotiin. **Karvetin päärakennus** otetaan avoimen varhaiskasvatuksen ja sen yhteistyökumppaneiden käyttöön. Myös mahdolliset sote-palvelut sijoitetaan Karvetin päärakennukseen. **Väentupa** jatkaa avoimen varhaiskasvatuksen käytössä. **Karvetin pikkutalon,** keskustan **Vuoropäiväkodin** ja **Tammiston päiväkodin** käytöstä luovutaan samoin kuin **Karvetin päiväkodin laajennusosasta**. Oppilasalueena on pääsääntöisesti nykyinen koulun oppilasalue.

Suopellon koulua laajennetaan kampusalueeksi siten, että sinne sijoitetaan **Taimon ja Lietsalan koulujen** oppilasalueen luokat 3-6. Suopellon koulun nykyinen luokkien 7-9 opetus jatkuu koulussa. Kouluun sijoitetaan myös maakunnan mahdolliset sote-palvelut.

Taimon perhetalossa nykyisen Taimon koulun ja päiväkodin kiinteistöissä järjestetään alueen varhaiskasvatuspalvelut, esiopetus, luokat 1-2 ja aamu- ja iltapäivätoiminta sekä maakunnan mahdolliset sote-palvelut. **Soinisten päiväkodista** luovutaan.

Lietsalan perhetalossa nykyisen Lietsalan koulun kiinteistössä järjestetään alueen varhaiskasvatuspalvelut, esiopetus, luokat 1-2 ja aamu- ja iltapäivätoiminta sekä maakunnan mahdolliset sote-palvelut. **Suovuoren ja Nuhjalan päiväkodista** luovutaan.

7. TOTEUTUSAIKATAULU

Tavoitteena on, että palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt muutokset on **kokonaisuudessaan toteutettu 1.8.2030** mennessä. Tavoite on joustava ja toteutusaikatauluun vaikuttavat kaupungin kokonaiskehitys ja erityisesti lasten määrän kehitys. Toteutus on vaiheistettu. Tavoitteena on, että vaiheessa yksi **1.8.2022** mennessä suunnitelmassa esitetyistä muutoksista on toteutettuna:

1. Velkuan koulun peruskorjaus ja laajennus
 - kiinteistö vanha
 - tilat osin toimimattomat ja opetukseen huonosti soveltuvat

- tilojen käyttö hankalaa, käyttöturvallisuutta tulee parantaa
 - tilat nykyiseen oppilasmäärään nähden ahtaat
2. Luonnonmaan perhetalon uudisrakennus
 - Luonnonmaan alueen varhaiskasvatus- ja koulupalvelut kasvavaan asukasmäärään nähden riittämättömät
 - alueen lapsi- ja perhepalvelut keskitetään yhteen toimintapisteeseen
 - Kultarannan koulussa tehtiin vuonna 2013 kunnostuskorjaus, jolla koulun käyttöikää pidennettiin noin kymmenen vuotta, koulu on tulossa käyttöikänsä päähän
 - Viialan päiväkoti on ahdas ja osin toimimaton
 - asuntomessut Luonnonmaalla 2022
 - Kultarannan koulun toiminta päättyy
 - Viialan päiväkodin toiminta päättyy
 3. Kalevanniemen kampusalueen rakentaminen
 - Kalevanniemen koulun peruskorjauksesta suurin osa on tehty vuosina 2016 – 2017, puuttuu c-osan (teknisen työn tilat) muuttaminen taide- ja taitoainekeskukseksi
 - Rasekolle vuokratun kiinteistön ottaminen omaan hallintaan ja peruskorjaaminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käyttöön
 - mahdollinen laajennustarve selviää tarkemman suunnittelun myötä
 - liikuntatilojen rakentaminen (monitoimihalli)
 - Kuparivuoren koulun toiminta päättyy
 - Kreivinniityn päiväkodin toiminta päättyy
 - Keskustan päiväkodin toiminta päättyy
 - aikataulu joustava, toteutuksen ajankohtaa voidaan siirtää
 4. Merimaskun perhetalo
 - perhetalomalli jo toteutunut
 - ei vaadi toimenpiteitä

Vaiheessa kaksi 1.8.2030 mennessä tavoitteena on toteuttaa:

5. Karvetin perhetalo
 - edellyttää Kalevanniemen kampusalueen toteutusta
 - tilojen kunnostus uudistettuun toimintaan soveltuviksi, ei lisärakentamista
 - Karvetin pikkutalon toiminta päättyy
 - Keskustan vuoropäiväkodin toiminta päättyy
 - Tammiston päiväkodin toiminta päättyy
 - Karvetin päiväkodin laajennushankkeesta luovutaan
6. Suopellon kampusalue
 - lisärakentamistarve noin 4 000 m²
 - voidaan toteuttaa kahdessa vaiheessa
7. Lietsalan perhetalo
 - edellyttää Suopellon kampusalueen rakentamista
 - ei lisärakentamistarvetta
 - Suovuoren päiväkodin toiminta päättyy
 - Nuhjalan päiväkodin toiminta päättyy
8. Taimon perhetalo
 - edellyttää Suopellon kampusalueen toisen vaiheen rakentamista
 - ei lisärakentamistarvetta
 - Soinisten päiväkodin toiminta päättyy
 - Ruonan päiväkodin toiminta päättyy
9. Rymättylän perhetalo
 - Rymättylän alueen lapsi- ja perhepalvelut keskitetään Rymättylän keskusta

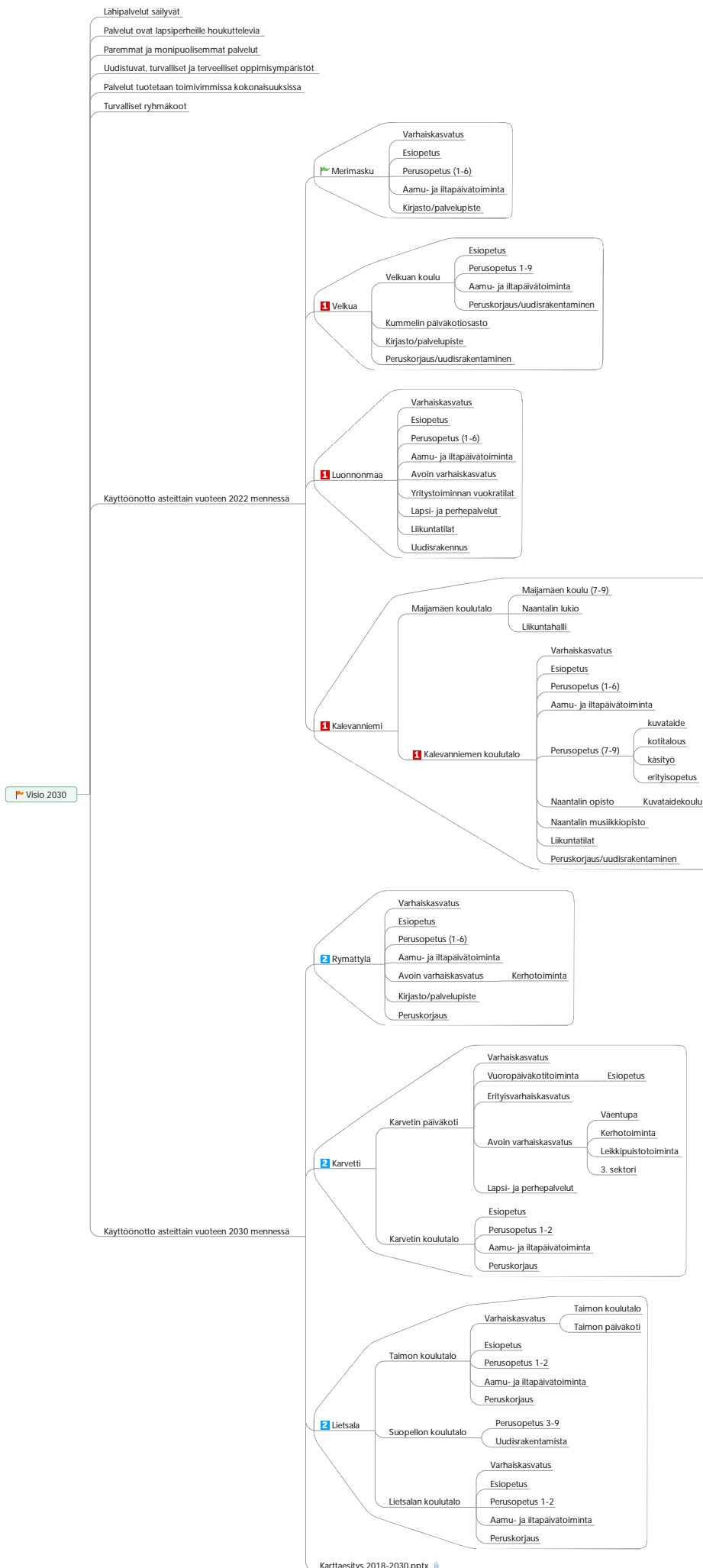
- ei edellytä lisärakentamista
- Poikon päiväkodin toiminta päättyy
- hanke toteutetaan, kun lapsimäärä sitä edellyttää

8. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Taloudellisten vaikutusten arviointi on kesken. Kustannussäästöt perustuvat pienistä kiinteistöistä luopumisen kautta saavutettavasta tehokkaammasta tilojen ja henkilöstön yhteiskäytöstä ja vähentyneestä kokonaisneliömäärästä.

LIITTEET Palveluverkkotoimenpiteet
 Palveluverkkovisio 2030
 Lapsivaikutusten arviointi

NAANTALIN PÄIVÄKOTI- JA KOULUVERKKOSELVITYS

Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala, vs. johtava rehtori Vesa Malin, vs. sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki

Lapsivaikutusten arviointi

Lapsivaikutusten arviointi ennakoi vaikutuksia

Palveluverkkoselvitykseen sisältyvällä lapsivaikutusten arvioinnilla ennakoidaan uudistuksen vaikutuksia lapsille, nuorille ja perheille suunnattujen palvelukokonaisuuksien, uudistuvien oppimisympäristöjen sekä turvallisen kasvu ympäristön näkökulmasta. Lisäksi tuetaan palveluverkkoselvityksen sisältöön liittyvää asiantuntijatietoa.

Lapsivaikutusten arviointi pohjautuu kansallisiin YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen yleisperiaatteisiin, jotka ovat

- lapsen edun ensisijaisuus (lapsen etu on otettava huomioon kaikissa lapsia koskevissa julkisten hallintoviranomaisten toimissa)
- lapsen oikeus syrjimättömyyteen (tasavertainen kohtelu)
- lapsen oikeus osallistua (lapsen oikeus vaikuttaa ja tulla kuulluksi ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla).

Palveluverkkoselvityksen lapsivaikutusten arvioinnilla halutaan vahvistaa lapsen oikeuksien sopimukseen perustuvaa päätöksentekoa.

Perhetalot ja kampukset hyvinvoinnin keskuksina

Palveluverkkoselvityksessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen monipuolisiksi ydinkeskuksiksi muodostuvat perhetalot ja kampukset, joiden toiminnalla pyritään edistämään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia.

Parhaimmillaan perhetalot ja kampukset ovat yksiköitä, joissa toteutuu

- laaja-alainen eri toimijoiden yhteisöllinen toiminta ja toimintakulttuuri
- lasten ja nuorten oma osallisuus sekä siihen perustuva yhteisö ja kehittämistyö
- lasten ja nuorten kaverisuhteiden tuki, kiusaamisen ehkäisy ja tehokas puuttuminen kiusaamiseen
- kokonaiskoulupäiväajattelun mukainen toiminta, jossa varhaiskasvatus ja koulu tukevat myös lasten, nuorten ja perheiden vapaa-aikaa ja harrastamista
- monipuolinen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävien palveluiden edistäminen
- sosiaali- ja terveydenhuollon jalkautuminen sekä oppimisen erityispalvelut
- kasvatuskumppanuus ja vanhemmuuden tuki.

Yksi keskeisistä perhetalo ja kampus -mallien innovaatioista on huolehtia jatkumosta elämänkaaren vaativissa siirtymävaiheissa (varhaiskasvatuksesta esiopetukseen, esiopetuksesta perusopetukseen, alakoulusta yläkouluun).

Mallien toteuttamiseen tarvitaan uudistuvaa toimintakulttuuria sekä palveluissa että palvelurakenteissa. Nyt tavoitellaan siirtymistä hallinto- ja ammattikuntakeskeisyydestä lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyyteen. Silloin myös rakennetaan siltoja sekä kunnan eri hallinnonalojen, että mahdollisen uuden maakunnan, kolmannen sektorin, seurakuntien ja yksityisten toimijoiden välille.

Kohti parempia palveluita ja laajempia palvelukokonaisuuksia

Perhetalojen ja kampusten toimijoiden yhteisenä tavoitteena on varmistaa jokaiselle sopivat palvelut ja oikea-aikainen tuki.

Tulevaisuuden perhetalot ja kampukset ovatkin yksiköitä, joissa pystytään tarjoamaan valtakunnallisen lapsi- ja perhepalveluiden kehittämishankkeen mukaisesti parempia palveluita ja laajempia palvelukokonaisuuksia. Tämä tarkoittaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lisäksi kunnan järjestämistä olevia kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluja sekä jatkossa mahdollisen uuden maakunnan järjestämiä sosiaali- ja terveyspalveluja.

Keskeistä uudenlaisessa palveluiden tuottamisessa on lasten, nuorten ja perheiden laaja-alainen hyvinvoinnin tuki. Suurin osa lapsista, nuorista ja perheistä saa jo nyt varhaiskasvatuksen, neuvolan, perusopetuksen sekä kouluterveydenhuollon kautta hyviä ja monipuolisia ennaltaehkäiseviä palveluita. Osa ihmisistä tarvitsee kuitenkin myös erityis- ja vaativan tason palveluita, kuten erikoissairaanhoidon, kuntoutusta, sosiaalipalveluja (mm. sosiaalityö, kotipalvelu, perhetyö, kasvatus- ja perheneuvonta, päihdepalvelut) sekä lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua.

Perhetaloja ja kampuksia luomalla pystytään muodostamaan uudella tavalla joustavia ja laajoja palvelukokonaisuuksia, joissa ammattilaisten monimuotoista osaamista osataan käyttää asiakaslähtöisesti ja oikea-aikaisesti. Palvelut ovat lähellä lapsia, nuoria ja perheitä, niistä saa helposti tietoa ja lisäksi lasten, nuorten ja perheiden on mahdollista vaikuttaa heitä koskevaan palvelumuotoiluun.

Perhetalo ja kampus –mallien keskeiset sisällöt

Perhetalot	Kampukset
<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus • Esiopetus • Perusopetuksen 1.–2. luokat • Joustava esi- ja alkuopetus • Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta • Etäisyys taajama-alueella < 3 km • 2 rinnakkaisluokkaa • Yhteisopettajuus • Sisältää mahdollisesti tulevan maakunnan sote-palveluita • Suuremmat yksiköt, monipuolisemmat palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Perusopetuksen 3.–9. luokat • Etäisyys taajama-alueella < = > 3 km • Vähintään 2 rinnakkaisluokkaa • Yhteisopettajuus • Luokanopettajien ja aineenopettajien yhteiskäyttö • Yhtenäiskoulu • Sisältää mahdollisesti tulevan maakunnan sote-palveluita • Suuremmat yksiköt, monipuolisemmat palvelut

Perhetalojen ja kampusten keskeiset kehittämisaalueet

Pedagogiikka

- Kaikissa yksiköissä joustava esi- ja alkuopetus
- Lapsen koulupolun sujuvoittaminen
- Yhteistyön lisääminen esi- ja alkuopetuksen välillä
- Lapsen yksilöllisen huomioimisen lisääminen ja tuen oikea-aikaisuus
- Esi- ja alkuopetuksen kokonaiskestoksi 2–4 vuotta
- Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä

Yhteisopettajuus

- Kaksi tai useampi opettaja jakaa vastuun opetuksesta kahdessa, tiloiltaankin yhdistetyssä luokassa
- Koulunkäynnin ohjaaja tukee oppilaita

Tehostettu- ja erityinen tuki

- Suurempi yksikkökoko (laajemmat tukipalvelut mahdollistuvat)
- Opettajien yhteiskäyttö (esi-, ala-, yläkoulu ja lukio)

Oppimisympäristöt

- Uudet palvelurakennukset
- Vanhojen tilojen uudistaminen

Kiinteistöt

- Lyhyet matkat taajama-alueiden palveluyksiköihin
- Hyvät liikenneyhteydet taajama-alueiden palveluyksiköihin
- Vähemmän huollettavia/peruskorjattavia kiinteistöjä
- Peruskorjausten aikataulutus (ohjaa suurempiin palveluyksiköihin siirtymistä)
- Tilojen optimointi suhteessa asiakkaisiin (m²/asiakas)

Yhteistyö

- Laaja-alainen eri toimijoiden yhteistyö mahdollistuu

Uusien opetussuunnitelmien mukaista toimintaa uudistuvissa oppimisympäristöissä

Perhetalojen ja kampuksien toiminta on uusien opetussuunnitelmien mukaista ja tapahtuu helposti muunneltavissa oppimisympäristöissä, jotka tukevat ja edistävät lasten ja nuorten hyvää kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta.

Oppimisympäristö on laaja käsite, joka sisältää konkreettisen tilan lisäksi fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden. Se koskee paitsi ergonomiaa, ekologisuutta, viihtyisyyttä ja esteettömyyttä myös valaistusta, akustiikkaa, sisäilman laatua ja siisteyttä sekä käytäntöjä ja välineitä. Rakennusten sisä- ja ulkotilojen ohessa oppimisympäristönä hyödynnetään myös luontoa.

Varhaiskasvatusta normittaa Varhaiskasvatuksen perusteet -asiakirja. Sen pohjalta tulevaisuuden oppimisympäristöjä kehitetään tukemaan varhaiskasvatukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Yksi keskeinen toimintamalli oppimisympäristöjen osalta on niiden suunnittelu ja rakentaminen yhdessä lasten kanssa. Näin halutaan varmistaa, että ympäristö tukee laajasti lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa heitä leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen kokemiseen ja ilmaisuun. Varhaiskasvatuksen tilojen tuleekin olla monin tavoin muunneltavissa, jotta ne mahdollistavat monipuolisen toiminnan aina vauhdikkaasta liikkeestä rauhalliseen oleiluun ja lepoon.

Tulevaisuuden perusopetuksessa oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen ja joustavan kokonaisuuden. Ne tarjoavat oppilaille mahdollisuuksia luoviin ratkaisuihin sekä asioiden tarkasteluun ja tutkimiseen eri näkökulmista. Tavoitteena on, että uudenaikaisissa oppimisympäristöissä huomioidaan eri oppiaineiden erityistarpeet. Myös ruokailutilat, liikuntatilat ja pihan toimivuus raamittavat oppimisympäristöä.

Kuten varhaiskasvatuksessa, ala- kuin yläkouluissa osallistuminen ympäristön kehittämiseen on jokaisen, myös vammaisen ja erityistä tukea saavan oppilaan oikeus. Huolellisesti suunnitelluissa tiloissa lapset ja nuoret myös sitoutuivat paremmin toimintaan ja yhteisöön.

Kunnioittava ja yhteisvastuullinen ympäristö

Perhetalot ja kampukset tarjoavat jokaiselle lapselle ja nuorelle turvallisen kasvu-ympäristön. Yhteisesti sovitulla säännöllillä ja toimintatavoilla luodaan kaikille ilmapiiriltään turvallinen, muita kunnioittava ja yhteisvastuullinen ympäristö. Kiusaamiseen, syrjintään ja väkivaltaan puututaan ja niiden ehkäisyyn on laadittu toimintatavat ja rakenteet, joita johdetaan määrätietoisesti ja systemaattisesti. Terveellisyydestä ja turvallisuudesta sekä yhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen ja niiden edistäminen kulkevat punaisena lankana kaikessa toiminnassa.

Perhetalossa ja kampuksessa jokainen lapsi, nuori ja aikuinen viihtyy.

Lähteet

- Heinonen O-P; Ikonen A-K; Kaivosoja, Matti; Reina, T. 2018. Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi - Selvitys lapsi- ja nuoriso- ja perhepalveluiden toteuttamiseen liittyvistä yhdyspinnoista muuttuvassa toimintaympäristössä
- Lapsiasiavaltuutetun vuosikirja 2014
- Lapsiasiavaltuutetun vuosikirja 2015
- Nummila, M. 2016. Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjen ja varhaiskasvatussuunnitelmien ECERS-R laatu
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016
- Tapaninen, R. 2017. Uudet opetussuunnitelma ja oppimisen ympäristöt

Liitteet

- Ennakoarviointitaulukko

Vs. sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki, varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala, vs. johtava rehtori Vesa Malin

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Paremmat ja monipuolisemmat palvelut	Heikkoudet: Nykyinen palveluverkko ei mahdollista toimintakulttuurin kehittämistä. Palveluverkko on sirpaleinen ja palveluiden saatavuus ei parane.	Heikkoudet: Alkuvaiheen mittavat taloudelliset panostukset kuormittavat investointiohjelmää. Vanhoista kiinteistöistä johtuvat rajoitukset oppimisympäristöjen suunnittelulle.	Varhaiskasvatuksen huoltajat toivoivat päiväkotien yhteyteen laajasti perheille tarjottavia tukipalveluja. Palvelutoiveina esitettiin muun muassa terveystalvet: puheterapia-, fysioterapia-, toimintaterapia-, hammashoitopalvelut. Vanhemmat toivoivat myös päivähoidon toteutuvan alakoulujen yhteydessä.	Oppilaat toivat esiin harrastusmahdollisuudet koulujen yhteydessä kuten jäähallin sekä kerhotoiminnan. Myös alakoulujen huoltajat toivat erityisesti esiin liikuntapaikkojen ja harrastusmahdollisuuksien toteutumisen koulujen yhteydessä. Yläkoulun huoltajat toivat esiin perheille tarjottavan tuen merkityksen koulujen yhteydessä. Myös ulkotilojen merkitystä, metsä ja muu luonto, korostettiin.
	Vahvuudet: Laaja palveluverkko, jossa on pienet päiväkotiyksiköt.	Vahvuudet: Uudistuviin yksiköihin on helppompaa toteuttaa monipuolisia palveluja kustannustehokkaasti.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Laajemmat palvelukokonaisuudet	<p>Heikkoudet: Esiopetuksen ja koulun yhteistyötä voidaan kehittää, mutta sille jää rakenteellisia esteitä. Varhaiskasvatuksen palveluja ei saada koulujen yhteyteen. Oppilaan nivelvaiheet säilyvät pääosin ennallaan.</p>	<p>Heikkoudet: Suurissa yksiköissä tulee huolehtia yksilöllisten tarpeiden täyttämisestä ja lapsen huomiointisesta. Siirtymävaiheessa tulee huolehtia henkilöstön koulutuksesta. Uuden toimintakulttuurin käyttöönotolle tulee varata riittävästi aikaa.</p>	<p>Yli puolet (50,2%) kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että päiväkotitoiminta voidaan toteuttaa alakoulujen yhteydessä. Vastauksissa ehdotettiin myös mallia, jossa päiväkotij, esiopetus toteutuisivat yhtenäiskoulun yhteydessä ja tähän olisi liitetty myös avoimen varhaiskasvatuksen, kirjaston ja mahdollisesti seniorien tuettu palveluasuminen. 36,4 % kaikkien vastaajien mielestä päiväkotij voidaan toteuttaa alakoulun yhteydessä. 56,1% mielestä päiväkoteja oli Naantalissa tällä hetkellä sopivasti. Muutamat vastaajista arvioivat, että nykyiset päiväkotien paikat oli maantieteellisesti väärin kohdennettu. Vastauksissa todettiin yksityisen päiväkotitoimijan puuttuvat. Vastauksissa korostettiin, ettei päiväkotien määrä ole niin merkityksellinen vaan palvelun laatu.</p>	<p>79,1 % kaikista vastaajista totesi, että kouluja on Naantalissa sopivasti. Kouluja todettiin olevan määrällisesti tarpeeksi, mutta tilaa ei vastaajien mielestä tuntunut oppilaille olevan riittävästi. Vastauksissa arvioitiin kriittisesti suurempien kouluyksikköjen rakentamista. Vastauksissa muun muassa pelättiin, ettei isoissa yksiköissä voida huolehtia riittäväällä tasolla kiusaamisen ehkäisystä. Alakoulujen toivottiin olevan lähellä lapsia, ettei koulumatkat tule liian pitkiksi ja voidaan varmasti huolehtia koulumatkan turvallisuudesta.</p>
	<p>Vahvuudet: Nykyinen toimintamalli on vakiintunut ja siitä on kokemuksia. Tämänhetkiseen tilanteeseen asiakkaat ovat melko tyytyväisiä.</p>	<p>Vahvuudet: Yksiköiden palvelut monipuolistuvat ja nivelvaiheet ajoittuvat entistä paremmin. Perhetalot palvelevat lähellä lasta varhaiskasvatuksesta alkuopetukseen. Uudistetuissa tiloissa voidaan toteuttaa joustava esi- ja alkuopetus. Oppilaan kasvatie tulee tasaisemmaksi, kun yhdessä palvelupisteessä ollaan pidempään. Palvelujen saatavuus parane.</p>		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Uudistuvien opetussuunnitelmien tarpeet	<p>Heikkoudet: Opetussuunnitelman vaatimukset voidaan toteuttaa nykyisissä tiloissa. Tilaratkaisut eivät mahdollista uuden vasun/opsin oppimisympäristövaatimuksia.</p>	<p>Heikkoudet: Toiminnallinen tarve toteuttaa muutos on nopeampi, kuin mihin palveluverkon uudistaminen antaa mahdollisuuden.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen huoltajien palautteissa korostui nykyisten tilojen ja vanhojen päiväkodiksi muutettujen rakennusten toimimattomuus sekä se, että lapsiryhmät ovat tällä hetkellä liian täynnä.</p>	<p>Huoltajien tieto uudesta opetussuunnitelmasta on vielä vähäistä. Monet vanhemmat kokevat muutoksen uhkana. Vanhemmat haluavat koulun osallistavan heitä uuden opetussuunnitelman täytäntöönpanoprosessissa.</p>
	<p>Vahvuudet: Pienten yksikköjen yhteisöllisyys korostuu.</p>	<p>Vahvuudet: Uudet oppimisympäristöt mahdollistavat uuden opetussuunnitelman toteuttamisen monin tavoin. Muuntuvat tilat mahdollistavat vaihtuvat opetusryhmät. Tilat voidaan muokata paremmin vastaamaan uuden opetussuunnitelman tarpeita. Monialainen osaaminen parantaa opetusta ja kasvatusta.</p>		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Uudistuvat, turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt	<p>Heikkoudet: Rakenteellisten muutosten tekeminen on vaikeaa. Kaikkia pihvoja ei saada tyydyttävään kuntoon. Vanhojen kiinteistöjen ylläpitokustannukset kasvavat ja peruskorjaustarve on mittava.</p>	<p>Heikkoudet: Oppimisympäristöjä uudistettaessa tulee pitää huolta kaikkien oppilaiden tarpeista.</p>	<p>Oppimisympäristöissä varhaiskasvatuksen huoltajat pitävät tärkeänä työntekijöiden ammattitaitoa. Tämänhetkisissä päiväkodeissa keuhuttiin turvallista ympäristöä, toimivia ja luontoa lähellä olevia piha-alueita sekä ammattitaitoista henkilökuntaa.</p>	<p>Vastauksissa koulussa korostui henkilökunnan rooli, vanhempien hyvä kohtaaminen ja vuorovaikutus. Alakoululaisten vanhemmat toivat esiin pienten yksiköiden toimivuuden. Myös erityisluokkien kuten kielirikasteisia luokkia ja kerhotoimintoja koulussa keuhuttiin. Koulumatkan turvallisuus korostui kaikissa vastauksissa.</p>
	<p>Vahvuudet: Vanhoja tiloja voidaan uudistaa kalusteiden avulla. Kiinteistöjen kunto on tällä hetkellä kohtuullinen. Pienet erilliset yksiköt koetaan turvallisiksi.</p>	<p>Vahvuudet: Kalusteiden ja peruskorjauksen avulla saadaan moderneja ja uudistettuja oppimisympäristöjä. Varhaiskasvatuksen käyttöön saadaan sisäliikuntatilat. Uudet oppimisympäristöt rakennetaan toimiviksi ja turvallisiksi. Pihojen toimivuuteen ja luonnonläheisyyteen kiinnitetään huomiota.</p>		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Houkutteleva lapsiperheille	<p>Heikkoudet: Nykyisissä yksiköissä ei ole kasvun mahdollisuutta. Vanhat kiinteistöt eivät anna mielikuvaa nykyaikaisesta toiminnasta.</p>	<p>Heikkoudet: Vanhat kiinteistöt asettavat rajoitteita toiminnallisille muutoksille. Lisäävätkö peruskorjatut rakennukset lapsiperheiden houkuttelevuutta riittävästi?</p>	<p>Houkuttelevuutta varhaiskasvatuksen huoltajien mielestä lisäksi muun muassa se, että lapset olisi mahdollista saada hoitoon omaa kotia lähimpään yksikköön sekä se, että sisarukset voisivat olla samassa päiväkodissa. Subjektiviisen päivähoito-oikeuden rajaaminen katsottiin vastauksissa estävän lapsi/perheystävällisen palvelun toteuttamisen.</p>	<p>Luonnonläheisyys, kokoontumispaikka, harrastusmahdollisuudet koululla. Turvalliset ja terveelliset tilat sekä riittävät tilat koululaisille. Koulumatkat, turvallisuutta ja kohtuullista pituutta korostettiin.</p>
	<p>Vahvuudet: Kattava palveluverkko. Toiminta on laadukasta.</p>	<p>Vahvuudet: Uudet yksiköt voidaan rakentaa tiloiltaan joustaviksi. Ikäluokkien oppilasmäärien heilahdukset voidaan näin huomioida paremmin. Uudet koulurakennukset ovat tilavia, toimivia ja turvallisia. Ne mahdollistavat uuden pedagogisen ajattelun tuomisen käytäntöön.</p>		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Taloudelliset vaikutukset	<p>Heikkoudet: Nykyisen verkon peruskorjaustarpeet ovat huomattavat. Laskevalla lapsimäärillä kiinteistö kustannukset kasvavat suhteessa muihin kuluihin. Tämä voi aiheuttaa paineita pienentää henkilöstöön ja materiaaleihin käytettävissä olevia resursseja.</p>	<p>Heikkoudet: Vaatii suuret investoinnit seuraavan 12 vuoden aikana.</p>	<p>Huoltajat korostivat, että palveluverkkovalmistelu on olettava järkevä ja kustannustehokas kokonaisuus, joka palvelee lapsia, huoltajia ja henkilökuntaa.</p>	<p>Vastauksissa nousi esiin riittävän pienen opetusryhmäkoon merkitys oppimiseen, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen. Kouluruokailun laatu- ja määräongelmat nousivat esiin monissa vastauksissa.</p>
	<p>Vahvuudet: Peruskorjaustarpeet ajoittuvat pidemmälle ajanjaksolle.</p>	<p>Vahvuudet: Osa rakennuksista jää pois käytöstä. Kiinteistökulujen suhde muihin toimintaa pidetään vuoden 2016 tasolla. Paine pienentää henkilöstöön ja materiaaleihin käytettävissä oleviin resursseihin vähenee. Suuremmat yksiköt tuovat toimintaan tehokkuutta. Uudet rakennukset ovat taloudellisempia ylläpitää. Kaikki tilat vanhoissa koulurakennuksissa otetaan remonttien myötä hyötykäyttöön. Tilojen käyttöastetta saadaan paremmaksi monikäyttöisillä tilaratkaisuilla. Isommat palvelukokonaisuudet mahdollistavat henkilökunnan tehokkaamman käytön. Terveelliset ja turvalliset tilat vähentävät poissaoloja.</p>		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Henkilöstö ja organisaatio	<p>Heikkoudet: Nykyisten tilojen vanhanikäisyys on toiminnan kehittämisen esteenä. Lapsimäärän väheneminen saattaa helpottaa tilanahtautta. Henkilöstön joustava ja tehokas käyttö on haasteellista.</p>	<p>Heikkoudet: Muutosvaihe vaatii runsaasti koulutusta henkilöstölle ja muutos tapahtuu vaihteittain.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen henkilökunnan vastauksissa korostui nykyisten ryhmien liian suuri koko. Tulevaisuuden työtiloilta toivottiin muunneltavuutta sekä myös toimivien liikunta- ja pihatilojen merkitystä. Myös tilojen terveellisyys korostui.</p>	<p>Liian suurta koulua pidetään uhkana. Arvellaan, että kiusaaminen ja ongelmat kasaantuvat. Yhteisöllisyyden merkitystä korostetaan ja sopivan kokoinen yksikkö auttaa tässä. Henkilökunnan asiantuntemus ja yhdessä toimiminen ovat tärkeitä. Tiedon pitää kulkea koulun sisällä ja koulun ja kodin välillä. Ohjaajapalveluita toivottiin lapsille lisää. Opettajien koulutukseen toivottiin lisää resurssia, tai toerot esim. tvt-asioissa ovat edelleen suuria.</p>
	<p>Vahvuudet: Organisaation kulttuuri on hioutunutta. Henkilöstö on sitoutunutta.</p>	<p>Vahvuudet: Monipuoliset tilat mahdollistavat henkilöstön joustavan käytön ja tilojen oikea mitoitus vähentää ahtauden tuntua. Eri kasvatuksen ja oppilashuollon alalla toimivien ihmisten asiantuntemus saadaan tehokkaaseen käyttöön suuremmissa yksiköissä. Koulu- ja päiväkoti-verkkosuunnitelman vahvuutena on sen joustavuus oppilasmäärän suhteen. Isommissa palvelukokonaisuuksissa henkilöstön osaamisen on mahdollista monipuolistua ja lapsen ja perheen saama tuki siksi laajempaa. Työparit tukevat toisiansa ja auttavat työssäjaksamisessa.</p>		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Päiväkoti- ja kouluverkko	<p>Heikkoudet: Päiväkodit ovat pieniä ja niissä ei ole laajentamismahdollisuutta. Kunnan ja maakunnan välinen työnjako on epäselvä. Ilman merkittävää uudistumista Naantalin brändiarvo laskee.</p> <p>Vahvuudet: Työolosuhteita voidaan kohtuudella parantaa. Kalusteratkaisuilla voidaan parantaa nykyisiä tiloja. Toimintakulttuuria kehitetään nykyisissä tiloissa. Maakuntaudistus ohjaa uudistamaan palveluja.</p>	<p>Heikkoudet: Toimintakulttuurin muutos tapahtuu hitaasti ja asteittain. Pelkät rakennukset eivät saa aikaan muutosta toiminnassa. Muutosjohtamisen laatuun ja määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vision toteutus tapahtuu kolmen valtuustokauden aikana ja vaatii poliittisen päätöksentekokoneiston sitoutumista muutokseen.</p> <p>Vahvuudet: Monipuoliset tilaratkaisut parantavat päivähoitolaisten ja koululaisten oppimisympäristökokemusta. Tulevaisuuden koulu on turvallinen oppimisen ja kasvun paikka. Yhteisöllisyys on otettu huomioon tilojen suunnittelussa. Tilat ja kalusteet ovat ergonomisia, ekologisia ja muunneltavia. Tilojen avaruus ja samalla kodikkuus on mahdollista hyvän suunnittelun ja ekologisten materiaalien avulla. Tulevaisuuden koulussa työskentelee monenlaisia osaajia ja se pystyy tarjoamaan opetusta kaikenlaisille oppijoille. Koulun yhteydessä voi harrastaa ja koululta löytyvät myös terveys, kulttuuri ja nuorisopalvelut. Koulu palvelee iltaisin ja viikonloppuisin alueen asukkaita harrastus ja kokoontumistilana.</p>	<p>Nykyisten varhaiskasvatuksen asiakkaiden mielestä tulevaisuuden päiväkotij on kohtuullisen kokoinen yksikkö (pienet ryhmät), jonka toimintaa toteutetaan ammattitaitoisesti, laadukkaasti mutta tehokkaasti. Sen tilat ovat terveelliset, virikkeelliset ja mukautuvat käyttötarkoituksena mukaan. Tiloissa on käytetty ekologisia valmistusmateriaaleja ja ne ovat energiatehokkaita. Varhaiskasvatuksen tilat ovat kodinomaisia, viihtyisiä ja tilavia, joissa voi toteuttaa leikkiä myös pienemmissä ryhmissä. Yksiköissä toteutuu kerhotoimintaa ja harrastustoimintaa samasta paikasta, vieläpä päiväkotipäivän aikana. Toiminta on lapsilähtöistä, kodinomaista sekä tietenkin myös työntekijöiden hyvät työolosuhteet huomioiva. Toiminta-aika on nykyistä joustavampaa.</p>	<p>Perusopetuksen huoltajien mielestä tulevaisuuden koulussa on mahdollista oppia perustaidot laadukkaiden opetusvälineiden, opetustilojen ja henkilökunnan avulla. Kouluilla olisi mahdollista harrastaa koulupäivän jälkeen. Kouluissa olisi turvalliset ja terveelliset tilat ja ympäristö olisi luonnonläheinen. Tulevaisuuden koulussa ollaan kansainvälisiä ja kieliä opiskellaan aiempaa monipuolisemmin. Koulu pystyy ottamaan toiminnassaan huomioon erilaiset oppijat. Koulu on toimiva yhteisö ja toiminta on osallistavaa ja oppilähtöistä. Koulusta saa myös muita perhe- ja terveyspalveluita. Tulevaisuuden koulu ottaa huomioon kestävän kehityksen periaatteet kaikessa toiminnassaan. Ryhmäkoot ovat pieniä ja henkilöstö osaavaa. Kouluun täytyy olla helppo ja turvallinen tulla ja mennä. Oppiminen on toiminnallista ja ergonomia otetaan huomioon aikuisilla ja lapsilla.</p>

Päiväkoti-ikäisten lasten mielipiteitä hyvästä päiväkodista

Kysyttäessä päiväkodissa olevilta lapsilta millainen on hyvä päiväkotij, listasivat he muun muassa seuraavia tarvikkeita: paljon leluja, jalkapalloja, autoja, uima-allas, jääkiekkopöytä, paljon leikkituloja ja paljon sänkyjä. Ulkotilojen tulisi lasten mielestä olla kivoja ja siellä voisi olla esimerkiksi köysirata.

Ruuan merkitys lasten vastauksissa korostui. Heidän mukaansa hyvä ruoka on tärkeää ja se, että ruokaa on riittävästi. Aikuisten tulisi kysyä lasten mielipiteitä heille maistuvista ruuista ja nämä mielipiteet tulisi ruuan valmistuksessa huomioida: "siel on sitä puuroa mistä tykkään tosi paljon."

Lasten vastauksista tuli esiin myös päiväkodin hyvän ilmapiirin merkitys. Monet vastasivat, että hyvä päiväkotij on paikka, jossa kaikilla on kiva, jossa on paljon ystäviä sekä leikkitovereita, missä halitaan ja saa siellä saa tehdä mitä vaan. Lasten mielestä kivaan päiväkotiin on kiva aamulla tulla ja sieltä on kiva lähteä kotiin. Myös se, että päiväkotiin saa tuoda oman isin tai äidin, vaikka aamupuurolle, koettiin tärkeäksi.

Leikin, liikkumisen ja askartelun mahdollistaminen tuli esiin monissa lasten vastauksissa. Sellainen päiväkotij jonne saa tuoda omia leluja oli lasten mielestä mielekäs. Lapset toivat esiin myös levon merkityksen: tulee olla paikka, jossa on kiva levätä. Joku totesi, että hyvä päiväkotij on "ison kokoinen".

Päiväkoti-ikäisten lasten mielipiteitä tulevaisuuden päiväkodista

Tulevaisuuden päiväkodissa lapset pitivät tärkeinä melko samoja asioita kuin kuvaamassaan kivassa päiväkodissa. Tulevaisuuden päiväkodissa on läsnä kivat aikuiset, kivat kaverit ja kaikki ovat ystävällisiä toisilleen. Leikki ja toiminallisuus on keskeisessä roolissa kaikessa tekemisessä ja päiväkodissa on lasten käytössä paljon uusia leluja. "siellä tehdään kaikkea puuhaa, toivoisin tänne myös lelukauppaa, missä mikään ei maksaisi mitään".

Lasten mielestä päiväkodissa saisi myös pelata pleikkapelejä ja katsoa videoita. Ulkotilat ja ulkoilu mainittiin useassa vastauksessa; tulevaisuuden päiväkodissa tehdään retkiä, leikitään leikkipuistossa ja pelataan aina jalkapalloa. Myös ruokailu ja ruuan merkitys esiintyi näissäkin vastauksissa: "päiväkodissa leivotaan kakkuja, päiväkodissa voisi toimia oikea olla pizzeria ja siellä saisi myös joskus syödä suklaata".

Eräät lapset ideoivat sellaisen tulevaisuuden päiväkodin, missä voi olla yöeskarissa. Joku ideoi liikutettavaa päiväkotia: "sellaista millä olisi jalat, jolloin päiväkotij voisi aina liikkua minne vaan". Tulevaisuuden päiväkotij on lasten mielestä niin kiva, että "Mä jään tähän kivaan päiväkotiin ainakin seuraavaksi sadaksi vuodeksi."

Alakoululaisten näkemyksiä tulevaisuuden koulusta:

Alakoululaisten lasten vastaukset tulevaisuuden koulusta liittyivät pääosin oppimisympäristöön, sen tilaratkaisuihin ja muun muassa ergonomiaan: "Tulevaisuuden koulussa pitäisi olla pehmeä lattia, että siinä voisi maata. Luokassa pitäisi olla sohva, että voi välillä istua jossain pehmeässä eikä kovassa tuolissa. Minun selkäni on ainakin joka päivä kipeä tuolien takia. Koulu voisi olla neljäkerroksinen ja siellä pitäisi olla hissi, koska ei aina jaksa kävellä portaita pitkin. Luokissa voisi olla lasikatto, että auringon valo pääsisi luokkaan. Ettei olisi luokkahuoneita, ei opiskeltaisi kirjoilla vaan padeilla."

Opiskelun tauotuksen merkitystä ja siihen liittyviä tilaratkaisuja tuotiin esiin muun muassa näin: "Voisi olla patjoja, jossa oppilas voisi levätä jos väsyttää. Voisi olla myös ikkuna käytävälle. Siinä voisi olla sälekaihtimet. Koulussa voisi olla pelihuone, minne voisi välillä mennä pelaamaan."

Ala-koululaiset näkivät tärkeänä toimivien ulkotilojen merkityksen: "Pihalla pitäisi olla paljon telineitä, että niissä voisi leikkiä ja kiipeillä ja siitä saisi paljon liikuntaa keinoja pitäisi olla enemmän, koska yleensä siinä menee koko välitunti kun odottaa vuoroaan ja telineiden pitäisi olla hausempia ja isompia, koska nykyään kukaan ei ole niissä. Ulkona pitäisi olla iso liukumäki ja erilaisia leikkijuttuja".

Kouluruokailusta lapset totesivat näin: "Koulussa pitäisi myös olla mieliruokapäivä, koska lastenkin pitäisi joskus päättää isommissakin asioissa esim. ruuassa. Ruokalassa olisi liukuhihna, mistä voisi ottaa ruokaa ja voisi tilata ruokaa koska haluaisin päättää itse oman ruuan."

"Minun mielestäni hyvä tulevaisuuden koulu olisi sellainen millainen se nytkin on."

Kuntalaisten näkemyksiä uudesta palveluverkosta:

Kuntalaiskuulemisessa 12.4.2018 esitettyjä kysymyksiä ja ajatuksia uudesta palveluverkkomallista.

Huomioita Luonnonmaan alueelta:

- Miten toteutuvat luonto, pihat, puistot, leikkiminen ja liikkuminen Luonnonmaan yksikössä? Onko koululle nyt suunniteltu paikka oikea? Ehdotus, tehdään koulu lähelle luontoa esimerkiksi Haijaisiin.

Huomioita Maijamäen alueelta:

- Maijamäen toteuttamisessa tärkeää on huolellinen suunnittelu ja jos toteutuu suunnitellusti, miten yksikkö saadaan hallitusti toimimaan?
- Miten paljon asiantuntijoita on tässä kuultu?
- Kysyttiin missä jatkossa toteutuvat erityisluokat ja kielirikasteinen luokka?
- Pienten lasten vanhempien "korviin" Kalevanniemen yksikkö kuulostaa pelottavan suurelta.

Huomioita Poikon alueelta:

- Kysyttiin miten koulukuljetus jatkossa toteutuu? Sekä pitääkö jatkossa Poikosta mennä Rymättylään kouluun? Oltiin myös huolissan perheiden valinnanvapaudesta.

Huomioita Lietsalan alueelta:

- Miten on ajateltu toteutettavan pienet lasten siirto Lietsalaan. Onko koulumatka jatkossa turvallinen?

Huomioita Kuparivuoren alueelta:

- Voisiko Kuparivuoren koulu olla jatkossa Kulttuuritalo?

Muut erityishuomiot:

- Millainen mielikuva tulee Perhetalo -sanankäytöstä?
- Hieno, että Naantali kehittää päiväkotij- ja koulukantaa.
- Huolestuttaa isot kampukset ja miten siellä toteutuu oppilaiden kohtaaminen.
- Oppilaalle tärkeää on tulla nähdyksi ja kuulluksi.
- Miten liikuntapaikat suhteutuvat tähän?
- Miten saadaan toimintakulttuuri toteutettua?
- Mitä tarkoittaa, että palvelut ovat lähellä?
- Uudessa palveluverkkouudistuksessa kyse on toimintakulttuurin kehittämisestä.
- Rahat tulisi laittaa henkilökuntaan.
- Palvelut tulee pyrkiä saamaan mahdollisimman lähelle lapsia, nuoria ja perheitä.
- Kun tulee uutta on se aina hiukan pelottavaa.
- Uusi malli on myös mahdollisuus, yritetään luoda parempi puitteita, uutta hyvää.
- Isot yksiköt pohdituttaa ja se, miten niissä toteutuu kiusaamisen ehkäisy.
- Lasten näkökulmaa parantaa saman hallinnon alla oleva toiminta.
- Miten paljon asiantuntijoita on tässä kuultu?
- Vaikutusten arvioinnin katsottiin olevan koulupainotteinen. Kysyttiin, miten varhaiskasvatuksen henkilökunta on saanut arvioida mallia? Sekä miten sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijuus on huomioitu?